

2025-03-03

EU-kommissionen

Europaforum Norra Sveriges synpunkter på kommande europeisk strategi för vattenresiliens

Europaforum Norra Sverige (EFNS) är ett nätverk för politiker på lokal och regional nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Härjedalen och Västernorrland. EFNS är en mötesplats och en kunskapsarena för diskussion och analys av EU-politikens effekter på norra Sverige. EFNS bevakar Europafrågor för att påverka EU:s lagstiftning, EU:s strategier och handlingsprogram samt EU:s budget. Syftet med EFNS är att tillvarata norra Sveriges intressen både på den europeiska arenan och i förhållande till nationell nivå i frågor med ett tydligt europeiskt perspektiv.

EFNS synpunkter i korthet

- EFNS välkomnar en europeisk strategi för vattenresiliens
- EU:s arbete med vattenresiliens måste vara mycket flexibelt för skilda förhållanden i unionens olika länder och regioner
- EFNS vill inte se tvingande krav på vattenåtervinning
- Konkurrenskraften för norra Sveriges vattenintensiva industri måste säkras

EFNS välkomnar en europeisk strategi för vattenresiliens

EFNS stöder EU-kommissionens initiativ att ta fram en europeisk strategi för vattenresiliens. Vi delar EU-kommissionens oro över att misshushållning med vatten och att vattenresurser förorenas. Klimatförändringar riskerar på många håll att förvärra situationen och på senare tid har också det geopolitiska läget ökat risken för sabotage i vattenproduktionen.

EU:s arbete med vattenresiliens måste vara mycket flexibelt och ta stor hänsyn till skilda förhållanden i unionens länder och regioner

Mycket stora vattentillgångar i norra Sverige

I norra Sverige finns mycket stora vattentillgångar. I de fyra nordligaste länen rinner åtta stora älvar ut i Bottenviken och Bottenhavet med en sammanlagd medelvattenföring på närmare 3000 kubikmeter per sekund. Här finns cirka 65 000 sjöar med en yta större än en hektar. Om man delar antalet sjöar med befolkningen så har norra Sverige ungefär 14 personer per sjö. Grundvattenreservoarerna är välfyllda och fylls på kontinuerligt genom en riklig nederbörd, en nederbörd som också väntas öka med klimatförändringarna i norra Sverige.

Gles befolkning - 4 personer per kvadratkilometer

2025-03-03

EU-kommissionen

Norra Sverige är mycket glest befolkat. I de fyra nordligaste länen är befolkningstätheten 4 personer per kvadratkilometer. I Sverige som helhet är befolkningstätheten cirka 26 personer per kvadratkilometer och i Tyskland är den 235 personer per kvadratkilometer.

Mindre än 1 procent jordbruksmark

I stora delar av EU är ett intensivt jordbruk en stor belastning på vattenresurserna. I norra Sverige ser det mycket annorlunda ut. Jordbruk bedrivs på mindre än 1 procent av landytan och utgör inget hot mot vattentillgången och har mycket begränsad påverkan på vattnets kvalitet.

Åtgärder för åldrande dricksvatten- och avloppsinfrastruktur behöver prioriteras i norra Sverige

Tillgången på rent vatten och sanitet för medborgare och näringsliv är i allmänhet god. Utmaningen för de flesta svenska kommuner handlar om att infrastrukturen för produktion och distribution av dricksvatten samt omhändertagande av avloppsvatten är gammal och i behov av förnyelse. Haverier och ledningsbrott är vanliga och stora summor behöver satsas för en fortsatt säker leverans av dricksvatten och omhändertagande av avloppsvatten. En ytterligare utmaning i norra Sverige är att avstånden är långa och att få invånare ska dela på kostnaderna för de nödvändiga reinvesteringarna.

Stor flexibilitet i regelverken krävs

När det gäller vattenresiliens skiljer sig norra Sverige från stora delar av unionen. Vattentillgången är god i norra Sverige och här handlar utmaningarna främst om den åldrande infrastrukturen för produktion och distribution av dricksvatten samt omhändertagande av avloppsvatten. EFNS betonar därför att EU:s regelverk för vattenresiliens måste tillåta stor flexibilitet för att hantera olika länders och regioners varierande utmaningar.

EFNS vill inte se tvingande krav på vattenåtervinning

Återvinning av vatten är en nödvändighet i stora delar av unionen och behovet väntas öka. I norra Sverige är dock situationen en annan. Att i norra Sverige lägga resurser på tvingande vattenåtervinning skulle med all sannolikhet innebära ett stort resursslöseri och EFNS därför vill inte se några generella tvingande krav eller regleringar som styr mot vattenåtervinning i de regioner där behov av vattenåtervinning inte finns.

Konkurrenskraften för norra Sveriges vattenintensiva industri måste säkras

Den vattenintensiva industrin, som stål- och processindustri, som finns i norra Sverige är mycket viktig för regionen, för Sverige och för försörjningen av bland annat stål och cellulosaprodukter i EU. Nya vattenintensiva verksamheter växer också fram, som växthusbaserad livsmedelproduktion i symbios med industri som genererar överskottsvärme. EU:s arbete med vattenresiliens ska trygga EU:s vattenförsörjning, men EU:s regelverk får samtidigt inte äventyra konkurrenskraften hos den etablerade vattenintensiva industrin, inte heller för den som växer fram nu, som växthusproduktion, och

2025-03-03

EU-kommissionen

det behöver finnas en öppenhet för att även framtidens innovativa idéer kan komma att behöva riklig tillgång på vatten.

Antagen av Europaforum Norra Sverige

Jonas Andersson (S),
ordförande, EFNS
Region Jämtland
Härjedalen

Åsa Ågren Wikström (M)
Vice ordförande EFNS
Region Västerbotten

Anders Öberg (S)
Region Norrbotten

Jonny Lundin (C)
Region Västernorrland

Johan Loock (M)
Region Jämtland
Härjedalen

Rickard Carstedt (S)
Region Västerbotten

Carina Sammeli (S)
Norrbottens kommuner

Dan Rasmusson (SD)
Region Västernorrland

Daniel Danielsson (C)
Kommunförbundet
Jämtland Härjedalen

Ann Åström (S)
Region Västerbotten

Isak Utsi (S)
Norrbottens kommuner

Erik Lövgren (S)
Kommunförbundet
Västernorrland

**Lars-Gunnar
Nordlander (S)**
Kommunförbundet
Jämtland Härjedalen